

vss@vss.justice.bg

От: Община Бяла, област Русе <byala.rs@byala.bg>
Изпратено: 09 юни 2021 г. 17:21
До: vss@vss.justice.bg; ssk@vss.justice.bg
Относно: СТАНОВИЩЕ от Кметовете на общини Бяла, Борово, Две Могили и Ценово срещу СЪДЕБНАТА РЕФОРМА
Прикачени файлове: СТАНОВИЩЕ от Кметовете на общини Бяла, Борово, Две Могили и Ценово срещу СЪДЕБНАТА РЕФОРМА.pdf

Уважаеми дами и господа,

В подкрепа на Становището от кметовете Ви уведомяваме, че е учреден ИНИЦИАТИВЕН КОМИТЕТ, който инициира Гражданска подписка в ОБЩИНИТЕ БЯЛА, БОРОВО, ДВЕ МОГИЛИ и ЦЕНОВО за запазване на статута на Районен съд – Бяла, като самостоятелен орган на съдебната власт и отпадането му от списъка за реструктуриране като териториално отделение на Районен съд – Русе. Днес са се подписали 970 граждани само от гр.Бяла.

--

С уважение,

Милена Пачелиева
Секретар на
Община Бяла,
област Русе
моб.: +359 887 149 231

**ДО ПРЕЗИДЕНТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

адрес: гр. София 1123, бул. "Дондуков" 2
електронна поща: priemna@president.bg

**ДО МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

адрес: гр. София 1594, бул. „Княз Александър Дондуков“
№1
електронна поща: ms_register@government.bg

**ДО МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

адрес: гр. София, ул. "Славянска" № 1
електронна поща: priemna@justice.government.bg

**ДО ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

адрес: гр. София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 12
електронна поща: vss@vss.justice.bg, ssk@vss.justice.bg

**ДО ОМБУДСМАНА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

адрес: гр. София 1202, ул. „Георг Вашингтон“ № 22
електронна поща: priemna@ombudsman.bg

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА УС
НА НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ
НА ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

адрес: гр. София 1111, ул. „Голаш“ № 23
електронна поща: namrb@namrb.org

**ДО ОБЛАСТНИЯ УПРАВИТЕЛ
НА ОБЛАСТ РУСЕ**

адрес: гр. Русе 7000, пл. "Свобода" № 6
електронна поща: governor@ruse.bg

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА РАЙОНЕН СЪД- БЯЛА**

адрес: гр. Бяла 7100, ул. „Бунар Хисар“ № 9
електронна поща: byala-rs@justice.bg

СТАНОВИЩЕ

ОТ ОБЩИНА БЯЛА, ОБЛАСТ РУСЕ

Представявана от Кмета на Община Бяла -
Димитър Крумов Славов,
пл. „Екзарх Йосиф I“ № 1
гр. Бяла, обл. Русе

ОТ ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ, ОБЛАСТ РУСЕ

Представявана от Кмета на Община Две могили
Божидар Борисов,
ул. „България” № 84
гр. Две могили, обл. Русе

ОТ ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

Представявана от Кмета на Община Ценово
Петър Петров,
ул. "Цар Освободител" № 66
с. Ценово, обл. Русе

ОТ ОБЩИНА БОРОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

Представявана от Кмета на Община Борово
Валентин Панайотов,
ул. „Никола Вапцаров” № 1а
гр. Борово, обл. Русе

Относно: Доклад по Модел 4, разработен в рамките на Дейност 1 „Разработване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратура” по проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата”, изпълняван от ВСС по Оперативна програма „Добро управление” 2014-2020 г., **предвиждаш закриването на Районен съд - Бяла като самостоятелен орган на съдебната власт и трансформирането му в териториално отделение (ТО) на Районен съд - Русе**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕЗИДЕНТ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР- ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ОМБУДСМАН,

УВАЖАЕМА ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ РУСЕ,

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РАЙОНЕН СЪД- БЯЛА,

В изпълнение на решение на Съдийската колегия на ВСС от 18.05.2021г. на интернет страницата на Висшия съдебен съвет е публикуван Докладът по Модел 4, разработен в рамките на Дейност 1 „Разработване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратура” по проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата”, изпълняван от ВСС по Оперативна програма „Добро управление”2014-2020 г.

Моделът предвижда закриването на Районен съд - Бяла като самостоятелен орган на съдебната власт и трансформирането му в териториално отделение на Районен съд - Русе. Предвижда се промяна в родовата подсъдност на граждански и наказателни дела. Предложението по Модел 4 е на районните съдилища да останат подсъдни всички иски по граждански дела с цена на иска до 2000 лв., промяна в родовата подсъдност на вещните дела (без делбите и тези по Закона за наследството), както и на делата по Семейния кодекс само по шифър 0102-1 (развод по исков ред и недействителност на брака), като последните две групи дела станат подсъдни на Окръжен съд като първа инстанция. Предлага се и промяната на родовата подсъдност на част от наказателните производства от общ характер, които да бъдат разглеждани като първа инстанция в окръжен съд.

В тази връзка с настоящото становище **изразяваме категоричното си несъгласие с предложенията в Доклад по Модел 4 относно Районен съд - Бяла, съгласно който се предвижда Районен съд - Бяла да бъде закрит като самостоятелен орган на съдебната власт и преобразуван в Териториално отделение към Районен съд- Русе**, а като цяло изразяваме нашето несъгласие с приетия на заседание от 19.01.2021 г. на СК на ВСС Модел 4, по мотиви подробно изложени в настоящото становище.

Районният съд исторически е бил основно звено на съдоустройствената система и поради това, неговата дейност стои най-близо до гражданите.

Беленският околийски съд възниква след Освобождението през 1878 г. След станалите през 1944 г. промени и приемане на новата Конституция той става орган на Народната власт. Като такъв през 1952 г. е преименуван в Народен съд. Съдебните му актове са подсъдни на Окръжен съд - Русе и подлежат на преглед по реда на надзора пред Върховния съд на Народна република България. След приемането на Конституцията от 1971 г. настъпват промени и през 1972 г. Беленският съд е преименуван в Районен съд. Той обслужва 32 населени места в бившата Беленска околия. Когато през 1949 г. е закрит Двемогиленски околийски съд, 7 от селата са прехвърлени към съда в гр. Бяла. Впоследствие от Свищовски район са прехвърлени още 6 населени места. Съдът в гр. Бяла съществува повече от 140 години.

По настоящем Районен съд - Бяла е със съдебен район обхващащ общините Бяла, Борово, Две Могили и Ценово с общо 39 населени места. Населението на четирите общини е близо 35 000 души към 15.03.2021 г. по данни на ГД ГРАО, а именно:

1. ОБЩИНА БЯЛА – 14 078 души, в.т.ч. гр.Бяла – 9 111 души.
2. ОБЩИНА БОРОВО – 5 886 души, в.т.ч. гр.Борово – 2 270 души.
3. ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ – 9316 души, в т.ч. гр.Две Могили – 4 407 души.
4. ОБЩИНА ЦЕНОВО – 5 246 души, в.т.ч. с.Ценово – 1 628 души.

Отделно от това в административния център гр. Бяла се намират:

- Районно управление на МВР – с обхват на общините – Бяла, Борово и Ценово;
- МБАЛ „Юлия Вревска” ЕООД, обслужваща общините – Бяла, Борово, Ценово, Две Могили, Полски Тръмбеш, Свищов и частично Попово.
- Държавна психиатрична болница- Бяла съществуваща от 1910 г., която обслужва пациенти от районите Русе, Силистра, Разград и други.

От посочената информация става ясно, че Районен съд - Бяла правораздава в почти половината от площта на областта, която е 2803 кв.км. Населението на посочените 4 общини е разпределено както следва: живеещи в градове – 15 788 души и живеещи в селата – 18 738 души. Видно е, че преобладава селското население. Районът е с развито селско стопанство, предимно отглеждане на зърнени култури и съвсем малко промишленост предимно малки шивашки, машиностроителни и химически цехове - дейности, които са с ниска трудова заетост. Липсата на трудова заетост е довела до изселване на младите хора от региона. Населението в селата е почти само от пенсионери.

От видовете транспорт основният е автомобилния. Железопътни възли има само в общинските центрове, а в Община Ценово изобщо няма ж.п. транспорт. До железопътната гара в гр. Бяла се стига с градски транспорт /пътуващ през час/, тъй като се намира на 5 км. разстояние от населеното място. На участниците в съдебния процес: граждани, адвокати, както и на магистратите и съдебните служители ще се налага да пътуват по

отсечката Бяла - Русе - 55 км. с лични моторни превозни средства, поради липса на обществен транспорт. Пътят, освен че е опасен е и изключително често затворен поради лоши метеорологични условия и ПТП. Жителите на селата не разполагат с никакъв обществен транспорт до областния град Русе. За пример сочим населените места от Община Ценово, което значително ще оскъпи достъпа до правосъдие. Освен общинските центрове, които са значително отдалечени от областния град: гр. Бяла - 55 км., с. Ценово - 52 км., гр. Борово - 49 км., гр. Две могили - 34 км., има селища, които са още по отдалечени: с. Лом Черковна - 73 км., с. Кривина - 68 км., с. Полско Косово - 67 км., с. Босилковци - 66 км., с. Помен - 63 км., с. Могилينو, с. Джулюница, с. Копривец - по 61 км. Най-близо до гр. Русе са селата Острица, Широково, Бъзовец и други, които отстоят на над 40 км.

Считаме, че сочените предимства на териториалните отделения по отношение спестяването на разходи и ограничаването на пътуването на магистратите са едностранчиви, противоречиви и не държат сметка за реалната ситуация в конкретните съдилища и особеностите на съдебния район.

Не е отчетено, че на територията на Община Бяла се намират две болнични заведения МБАЛ "Юлия Вревска" и Държавна психиатрична болница- гр. Бяла. Наличието на психиатрично заведение обуславя относително високия брой постъпили частни наказателни дела (ЧНД) по реда на Закона за здравето, включващи производства по настаняване, продължаване и прекратяване на задължителното лечение по реда на Закона за здравето, т. к. с последните промени в НПК /ДВ, бр.63 от 2017 г./ - раздел Прилагане на принудителни медицински мерки и в частност чл.432, ал. 1 от НПК, подсъдността за разглеждане на делата, свързани с продължаване, промяна или прекратяване на принудителното лечение по чл.89 от НК е по местонахождение на лечебното заведение. Тези дела са с кратки процесуални срокове и са свързани с провеждането на открити съдебни заседания, които в идеалния случай са две, с оглед изслушване на вещо лице психиатър. След като всички дела ще бъдат разпределяни между новосформираните постоянни състави, това означава, че всеки от районните съдии в Районен съд Русе, ще трябва да пътува до гр. Бяла, за да изгледа разпределените му ЧНД. Ако пък делата подсъдни на територията на ТО се разпределят между само конкретни съдии, то тогава се обезсмисля сливането на двете съдилища, доколкото понастоящем и в Районен съд - Бяла е налице специализация по материята. Всъщност неяснотата произтича от това, че няма ясна концепция как ще се извършва разпределението на делата и означава ли това, че всеки съдия в Районния съд-Русе ще разглежда дела в териториалното отделение. Ако се следва принципа на случайното разпределение, следва това да е именно така. При това положение обаче вместо настоящите двама съдии, които пътуват до гр. Бяла изцяло с лични средства, ще се наложи всеки съдия с разпределено дело да пътува до ТО, което неминуемо е свързано с разходи. Нещо повече, в доклада се има предвид, че ще се преустанови пътуването на съдии от областния център към съдилището, в което правораздават, като обаче нищо не се казва за съдиите, които живеят в населеното място, където правораздават, и тепърва пък на тях ще се наложи да пътуват до областния център. Именно защото за всички съдилища се прилага еднакъв подход се достигат до абсурдни изводи, които са грешни и вредни. Към настоящият момент от гр. Русе пътуват двама съдии и правораздават в гр. Бяла, като при евентуално осъществяване на Модел 4, двама съдии от гр. Бяла следва да пътуват до гр. Русе. А това е отделно от пътуванията, които следва да осъществяват съдиите докладчици по разпределените им в ТО дела. Всичко това и наличието на специализация в Районен съд - Бяла дават основание да се извърши задълбочен анализ на конкретната обстановка в съдебния район и да се прецени дали е удачно точно този съд да се превърне в ТО към Районен съд – Русе.

С предложения модел ще бъдат накърнени правата на жителите на четири общини от Област Русе, които в момента попадат в съдебния район на Районен съд Бяла, а именно: Бяла, Борово, Две могили и Ценово, и най-вече ще бъде накърнено правото им на достъп до правосъдие, представляващо безспорно и неотменимо право, което следва да се осъществява безпрепятствено. За всички граждани достъпа до правосъдие ще е свързан с по-големи финансови разходи и загуба на повече време. Възможни последици биха били преместване на кантори на адвокати и нотариуси и

Служба по вписванията Бяла в областния център гр. Русе, което ще ги отдалечи от гражданите. Възможно е обезлюдяване на общинските центрове, затрудняване на дейността на адвокати, нотариуси и достъпа на граждани от четирите общини до тях.

Обявеният модел няма да постигне целите, които преследва. Притеснително е, че предлаганият модел не е подложен на широко обществено обсъждане. Докладът по Модел 4 е изготвен при липсата на предварително задълбочено обсъждане и вземане на становища от всички правни общности и най-вече без широко обществено обсъждане, включително и сред местни общности, които ще бъдат засегнати от промяната в съдебната карта чрез закриване на районни съдилища. Подобно обсъждане е необходимо, за да може предлаганата реформа да бъде възприета и да получи професионална, обществена и политическа подкрепа. Тук акцентът не се фокусира върху множеството юристи в региона – съдии, прокурори, разследващи и адвокати, както и нотариуси, съдебни изпълнители, юрисконсулти и др., а върху отражението на това разместване върху обикновените хора, които ще бъдат действително затруднени и ощетени да осъществяват правата си по закон.

Към настоящия момент има договор за събаряне и изграждане на нова административна сграда за органите на съдебната власт в гр. Бяла и същият е в процес на изпълнение, като сградата е съборена и предстои изграждането на нова такава. Сключването на договора и отпуснатите финансови средства във връзка с изпълнението му от една страна и решението за реструктурирането на Районен съд - Бяла в ТО, меко казано буди недоумение в местната общност.

Отношението на местната общност към предлагания модел е изключително негативно. Гражданите са крайно възмутени и шокирани, че във времена, когато органите на съдебната власт трябва да са най-близо до тях се предвижда **закриването на Районен съд - Бяла като самостоятелен орган на съдебната власт и трансформирането му в териториално отделение на Районен съд – Русе**. Несъгласието си гражданите и практикуващите юристи на територията на четирите общини обективират в инициирани многочислени граждански подписки.

Всичко изложено по-горе налага извода, че **планираната съдебна реформа не намира оправдание в специфичните обществено-икономически условия у нас и няма да направи правосъдието нито по-бързо, нито по-евтино, нито по-достъпно, като не съответства и на дългогодишните традиции на устройство на съдилищата в България**. Напротив предвижданата промяна ще отдалечи правосъдието от българските граждани, което на практика е абдикация на държавата от основната ѝ функция - да осигури реален достъп до съд. А правова е само държава, която гарантира на своите граждани защита на правата и интересите им чрез лично и непосредствено участие в съдебните производства, което е невъзможно, когато съдът, вместо да се доближава, се отдалечава от човека.

В заключение считаме, че всяка предлагана промяната на териториалната структура на съдебните райони трябва да осигурява ефективен достъп до качествено правораздаване, предоставяне на услугите на съдебната администрация възможно най-бързо и близко до гражданите и юридическите лица, недопускане на трудности при ползване на адвокатска помощ, и оптимизиране на разходите за достъпа до съд и водене на делата. Предвид мащаба на промяната и рисковете при неправилното ѝ осъществяване, ясното описание на принципите за прилагане на тази мярка е от съществено значение. За съжаление, дори и с настоящия доклад, тези аспекти остават неизяснени.

Освен това предлаганият модел ще доведе до негативни последици за социално-икономическото развитие както на Община Бяла, така и на останалите 3 общини от съдебния район на Районен съд – Бяла и ще доведе до загуба на работни места /адвокати, преводачи, вещи лица и др./ в района. Посоченото ще се отрази негативно на всички населени места в района, включително на град Бяла. Ще доведе до влошаване на цялостния процес на правораздаване, до оскъпяването му, до деквалификация на практикуващите юристи в малките населени места и др.

Считаме, че съдебната реформа не може да се извършва самоцелно, не може да се разглежда като реформа, която касае само служителите и магистратите в системата, а следва да се отчете, че тази реформа засяга пряко и други държавни и

местни органи, администрации, нотариуси, служби, адвокати, юристи, местна власт и най-вече гражданите. Тази реформа ще промени радикално обстановката в редица малки общини в страната и със сигурност ще влоши демографските и социално-икономическите проблеми на територията на Община Бяла, а и на другите засегнати от реформата общини- Борово, Две могили и Ценово.

От всичко изложено по-горе става ясно, че региона в резултат на така предвидените промени ще бъде лишен от достъп до правосъдие, което е в абсолютно противоречие с принципа въведен в изготвения доклад, предвиждащ, че „правосъдието представлява едно от най-важните човешки права и един от стълбовете на гражданското общество, поради която причина почти всяка страна е развила с времето мрежа от съдилища, с цел прераздаването да бъде възможно най-близо до гражданите.”.

Изравяваме искрено надеждата си ВСС да преразгледа своето решение относно подходящия модел за съдебна реформа и най-вече да не пристъпва към закриване на Районен съд- Бяла.

С оглед гореизложеното

ИЗРАЗЯВАМЕ КАТЕГОРИЧНОТО СИ НЕСЪГЛАСИЕ с Модел 4, разработен в рамките на Дейност 1 „Разработване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратура” по проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата”, изпълняван от ВСС по Оперативна програма „Добро управление”2014-2020г., предвиждащ закриването на Районен съд - Бяла като самостоятелен орган на съдебната власт и трансформирането му в териториално отделение на Районен съд – Русе,

и

НАСТОЯВАМЕ за неговото неприемане или за неговото **КОРИГИРАНЕ** като Районен съд – Бяла запази статута си на самостоятелен орган на съдебната власт и отпадне от списъка за реструктуриране като териториално отделение на Районен съд – Русе.

С УВАЖЕНИЕ,

ДИМИТЪР СЛАВОВ

*Кмет на Община Бяла
област Русе*

Dimitar
Krumov
Slavov

Digitally signed by
Dimitar Krumov Slavov
Date: 2021.06.09
15:02:53 +03'00'

БОЖИДАР БОРИСОВ

*Кмет на Община Две могили
област Русе*

Bozhidar
Dimitrov
Borisov

Digitally signed
by Bozhidar
Dimitrov Borisov
Date: 2021.06.09
15:14:10 +03'00'

Д-Р ПЕТЪР ПЕТРОВ

*Кмет на Община Ценово
област Русе*

PETAR
GEORGIE
V PETROV

Digitally signed
by PETAR
GEORGIEV
PETROV
Date: 2021.06.09
16:38:55 +03'00'

ВАЛЕНТИН ПАНАЙОТОВ

*Кмет на Община Борово
област Русе*

Valentin
Panayotov
Velikov

Digitally signed by
Valentin
Panayotov Velikov
Date: 2021.06.09
16:46:52 +03'00'